

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2007-05-14	96	205
Arbets- och personalutskottet	2007-04-30	98	202

Socialdepartementet, Socialnämnden, Överförmyndarnämnden

07.93

73
majks13

Yttrande över betänkande Regler för skydd och rättssäkerhet inom demensvården (SOU 2006:110) – Betänkande av Utredningen om skyddsåtgärder inom vård och omsorg för personer med nedsatt beslutsförmåga (S2005:02)

Bilagor:

Yttrande från socialnämnden

Sammanfattning

Luleå kommun har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade betänkande.

Yttranden har inhämtats från socialnämnden och överförmyndarnämnden.

SOCIALNÄMNDENS YTTRANDE

Kommunstyrelsen i egenskap av remissinstans har begärt socialnämndens yttrande över betänkandet av utredningen om skyddsåtgärder inom vård och omsorg för personer med nedsatt beslutsförmåga.

I betänkandet finns två förslag till ny lagstiftning, förslag till lag om tvångs- och begränsningsåtgärder inom socialtjänsten i vissa fall och förslag till lag om tvångsåtgärder vid medicinsk behandling. I förslaget till lag om tvångs- och begränsningsåtgärder inom socialtjänsten i vissa fall är följande insatser föreslagna: flytta till särskilt boende, låsa/dörr/hålla kvar/återföra, använda sänggrind, bälte, brickbord, använda pejlings- eller larmutrustning, hålla fast eller föra bort en aggressiv person och fullfölja nödvändig omvårdnad. I förslaget om lagregler för tvångsåtgärder vid medicinsk behandling ska en läkare avgöra om tvång får användas vid medicinsk behandling t.ex. läkemedelsintag.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2007-05-14	96	206
Arbets- och personalutskottet	2007-04-30	98	203

majks13b

Av bifogade yttrande framkommer att socialnämnden är positiv till att ett nationellt regelverk för skydd och rättssäkerhet inom demensvården och för tvångsåtgärder vid medicinsk behandling kommer till stånd. Enligt utredaren är det vanligt förekommande i Sverige att de i betänkandet föreslagna skyddsåtgärderna och tvångsåtgärderna vid medicinsk behandling tillämpas. Det är av stor betydelse att rättsskyddet för den enskilde stärks och att personalen inom vård och omsorg får tydliga direktiv genom att nyttjandet av skyddsåtgärder och hur tvång får användas vid medicinsk behandling regleras i lag.

Socialnämnden ser positivt på att utredaren påtalar behovet av att det inom en nära framtid behövs lagregler som omfattar alla grupper med nedsatt beslutsförmåga inom sjukvård och socialtjänst, som är neutrala i förhållande till såväl funktionshinder och diagnos som huvudman, lagområde, verksamhetsområde och driftsform.

Eftersom det i varje enskilt ärende ska finnas en god man som företräder den demenssjuke personen är det av yttersta vikt att den pågående förmyndarskapsutredningen samordnas med detta förslag.

Lagförslagen innehåller nya arbetsuppgifter för kommunerna med ökade kostnader som följd. Utredningskraven, tillhandahållandet av speciella boendeplatser för målgruppen och de krav som ställs på god man kommer att påverka kommunernas ekonomi. De ekonomiska konsekvenserna behöver belysas tydligare och medel tillskjutas för att kompensera kommunernas ökade kostnader.

I lagförslaget finns medtaget möjligheten att låsa dörrar, däremot finns inget angett om vad som ska gälla för fönster, balkongdörrar etc., vilket enligt yttrandet behöver klargöras.

Socialnämnden beslutar att

- godkänna och överlämna föreliggande yttrande över betänkandet om skyddsåtgärder inom vård och omsorg för personer med demenssjukdom (SOU 2006:11) till Kommunstyrelsen.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2007-05-14	96	207
Arbets- och personalutskottet	2007-04-30	98	204

majks13c

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDENS YTTRANDE

Sammanfattning

- Överförmyndarnämnden anser att ovannämnda utredning inte bör föregå Förmynderskapsutredningen.
- Överförmyndarnämnden anser att lagstiftaren måste tydliggöra vad som skall gälla när den enskilde redan har god man eller förvaltare.
- Överförmyndarnämnden anser att det kommer att bli svårt att hitta personer som är villiga att åta sig godmansuppdrag av denna karaktär.
- Överförmyndarnämnden anser att, för det fall förslaget genomförs, finansieringsprincipen skall gälla.

Förmynderskapsutredningen

Enligt gällande lagstiftning ligger det inte i en god mans uppdrag att föra den enskildes talan i medicinska frågor. Förmynderskapsutredningen föreslår dock godmanskap inom hälso- och sjukvården. Nämnda utredning har dock inte lett till någon proposition ännu. Nu aktuell utredning bör inte föregå Förmynderskapsutredningen.

Redan utsedda gode män och förvaltare

Utredaren nämner på s. 427 att redan utsedda gode män får bevakningen av den enskildes intressen vid utredning och beslut om tvångs- eller begränsningsåtgärd som en ytterligare uppgift. Innebär detta att uppgiften skall ingå i rådande uppdrag eller måste överförmyndaren/överförmyndarnämnden ansöka till tingsrätten om att uppdraget skall utvidgas?

Vad skall gälla om den enskilde har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken? Det är nämligen inte helt ovanligt att dementa personer har förvaltare förordnande för sig på grund av att de annars, på egen hand eller efter påtryckning från annan, företar för sig skadliga rättshandlingar. Enligt

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2007-05-14	96	208
Arbets- och personalutskottet	2007-04-30	98	205

majks13d

Förmyndarskapsutredningen skall en förvaltare inte kunna företräda den enskilde i personliga angelägenheter men denna utredning har, som sagt, inte lett till någon proposition ännu.

Överförmyndarnämnden anser därför att lagstiftaren bör tydliggöra om aktuellt uppdrag skall ingå i rådande godmanskap eller om en ansökan om utvidgning måste ges in till tingsrätten. Nämnden anser vidare att lagstiftaren bör tydliggöra vad som skall gälla om den enskilde har en förvaltare.

Brist på gode män

Det är redan idag svårt att hitta personer som är villiga att åta sig uppdrag som god man. Utredaren menar att det i de flesta fall blir anhöriga som kommer att åta sig nu aktuella uppdrag. Man kan dock inte ta förgivet att så kommer att ske. Överförmyndarnämndens erfarenhet är att det många gånger utses utomstående gode män just för att den enskilde inte har någon kontakt med sina anhöriga eller inte har några anhöriga. Erfarenheten är också att anhöriga kan vara olämpliga av olika skäl, exempelvis motstående intressen eller starka konflikter mellan olika nära anhöriga.

Hur skall överförmyndaren/överförmyndarnämnden hitta, och snabbt dessutom, personer som är villiga att åta sig dessa uppdrag?

Ekonomiska konsekvenser m.m.

Enligt utredaren bör anordnande av godmanskap ske snabbt. Innebär detta att överförmyndaren/överförmyndarnämnden måste ha jourverksamhet? En sådan jourverksamhet skulle förstås innebära ökade kostnader.

Många överförmyndare/överförmyndarnämnder har redan idag otillräckliga resurser. Om förslaget genomförs måste därför finansieringsprincipen gälla fullt ut.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige			
Kommunstyrelsen	2007-05-14	96	209
Arbets- och personalutskottet	2007-04-30	98	205b

majks13e

Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att

- avge ovanstående yttrande över betänkandet.

Ylva Strutz yrkar bifall till arbets- och personalutskottets förslag.

Kommunstyrelsen beslutar att

- avge ovanstående yttrande över betänkandet.
